

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

**Priština, 27. Juna 2022. godine
Br. ref.:RK 2014/22**

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI120/21

Podnosilac

Brahim Lajqi

**Zahtev za ocenu ustavnosti rešenja
Ac.nr.5936/20, Apelacionog suda Kosova
od 24.marta 2021. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosioci zahteva

1. Zahtev je podneo Brahim Lajqi, iz sela Zahac, opština Peć (u daljem tekstu: podnosilac zahteva). Podnosioca zahteva zastupaju, Xhevdet Krasniqi i Ilir Nikqi advokati iz Prištine.

Osporena odluka

2. Predmetna stvar je ocena ustavnosti rešenja Ac.nr.5936/20, Apelacionog suda Kosova od 24.marta 2021. godine kojom je odbijena žalba podnosioca zahteva na rešenje Ep.nr.714/19, Osnovnog suda u Peći od 16.jula 2020.godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti rešenja Apelacionog i Osnovnog suda, kojima se navodno, podnosiocu zahteva povređuju prava i slobode garantovane članom 24 [Jednakost pred zakonom] stav 2 ,članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 54 [Sudska zaštita prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), kao i članom 6 (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u dalje tekstu:EKLJP), kao i članovima 7 i 10 Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka], i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilima 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 29. juna 2021. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev (Ustavnom sudu Republike Kosovo:u daljem tekstu Sud).
6. Dana 8. jula 2021. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Nexhmi Rexhepi za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Gresa Caka Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Radomir Laban (članovi).
7. Dana 29. jula 2021. godine, Sud je obavestio pravne zastupnike podnosioca zahteva o registraciji zahteva, i kopiju registrovanog zahteva prosledio Apelacionom sudu.
8. Dana 8. juna 2022. godine, nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca, Veće za razmatranje je jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

9. Sud na osnovu spisa predmeta primećuje, da se suština spora odnosi na pitanje naplate duga zbog utrošene električne energije u iznosu od 355,02 evra, koji je navodno počinio podnosilac zahteva za vremenski period od 03. aprila 2014. godine, pa do 10. oktobra 2018. godine.
10. Dana 19.novembra 2018.godine, Kosovska kompanija za snabdevanje električnom energijom A.D. (u daljem tekstu:KESCO), podnela je privatnom izvršitelju predlog za izvršenje protiv podnosioca zahteva zbog naplate duga u iznosu od 355,02 eura, koji je nastao kao rezultat utrošene električne energije za vremenski period od 03.aprila 2014.godine pa do 10.oktobra 2018. godine.
11. Dana 22.novembra 2018. godine, privatni izvršitelj je delujući prema predlogu poverioca (KESCO), doneo nalog P.nr. 449/18, kojim je dozvolio izvršenje protiv podnosioca zahteva.

12. Dana 06.decembra 2018. godine, podnosilac zahteva je podneo prigovor na nalog za izvršenje P.nr.449/18, privatnog izvršitelja Osnovom sudu, navodeći da „[...] dug koji potražuje poverilac dostigao je zastarelost i kao takva nema pravo da se realizuje za period od 30.12.2013. do 22.11.2017. godine, jer je dug za ovaj period zastareo prema ZOO -u, dok jedini dug koji nije zastareo je dug nakon 22.11.2017. godine“.
13. Dana 16.juli 2020. godine, Osnovni sud u Peći-Opšti Civili Department (u daljem tekstu:Osnovni sud), doneo je rešenje Ep.nr. 714 /19, kojim je odbio kao neosnovani prigovor podnosioca zahteva podnetog protiv predloga za izvršenje privatnog izvršioca P.nr.449/18.
14. U rešenju Ep.nr. 714 /19 Osnovnog suda stoji:

„Prigovor potraživanja stranke dužnika, koja se sastoji u činjenici da u konkretnom slučaju istekao je rok u kome se može tražiti izvršenje, navodeći da je traženi dug prema pouzdanom dokumentu je zastarao, sud ih je odbio kao neosnovane jer u konkretnom slučaju koji se odnosi na verifikovan izvod iz poslovnih knjiga za plaćanje komunalnih usluga vodosnabdevanja, električnom energijom i prenosom otpada, za vremenski period od 03.04.2014. do 10.10.2018.godine, verifikovano je da je dužnik izvršio povremene isplate i to dana 10.03.2014. godine u iznosu od 50 €, dana 08.08.2014. godine u iznosu od 20 €, dana 16.10.2014 u iznosu od 20 €, dana 19.01.2015 u iznosu od 20 €, dana 02.06.2015. godine u iznosu od 20 €, dana 09.11.2015. godine u iznosu od 20 €, dana 09.05.2016. godine u iznosu od 20 €, dana 15.08.2016. godine u iznosu od 20 €, dana 04.11.2016. godine u iznosu od 20 €, dana 01.03.2017. godine u iznosu od 20 €, dana 31.05.2017. godine u iznosu od 20 €, dana 09.10.2017. godine u iznosu od 20 €, dana 06.02.2018. godine u iznosu od 30 €, i kontinuirano do poslednje uplate dana 02.08.2018. godine u iznosu od 20 €, što je dovelo do ukidanja zastarevanja i shodno tome prihvatanja duga od strane dužnika.

Stoga u ovoj situaciji sud ne može prihvatiti zahteve dužnika za primenu člana 360 st. 1 tačka 1.1 i st. 2 ZOO -a (Zakon br. 04 /L - 077) koji predviđa: Potraživanja koja zastarevaju za jednu (1) godinu su potraživanje naknade za isporučenu električnu i toplotnu energiju, plin, vodu, za dimničarske usluge i za usluge održavanje čistoće, kad je isporuka odnosno usluga izvršena za potrebe domaćinstva dok Zastarevanje teče od kraja godine u kojoj potraživanje dospeva na naplatu, jer je u konkretnom slučaju sa plaćanjem dužnika i poslednje dana 02.08.2018. godine došlo je do prestanka zastarelosti, jer je predlog poverioca za izvršenje podnet dana 21.11.2018. godine bez prekoračenja roka od jedne godine predviđen sa članom 360 ZOO -a od vremena početka novog zastarevanja, na osnovu zakonske odredbe člana 368 st. 1 ZOO -a koji predviđa da: Zastarevanje se prekida kada dužnik prizna dug . Prihvatanje duga može se izvršiti ne samo izjavom poverioca, već i indirektno, kao što je plaćanje rate, plaćanje kamata, obezbeđenje osiguranja, dok zakonskom odredbom član 373. st. 6. ZOO -a predviđa se da: Zastarevanje koje počinje teći iznova posle prekida, navršava se kad protekne onoliko vremena koliko je zakonom određeno za zastarevanje koje je prekinuto.“

15. Podnosilac zahteva podneo je žalbu Apelacionom sudu na rešenje Osnovog suda Ep.nr. 714 /19, navodeći kršenje proceduralnih odredbi, pogrešno i nepotpuno utvrđivanje činjeničnog stanja kao i pogrešne primene materijalnog prava.
16. Dana 24.marta 2021.godine, Apelacioni sud je doneo rešenje Ac.nr. 5936/20, kojim je odbio žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu, dok je rešenje Ep.nr. 714 /19 Osnovnog suda potvrdio u celosti.

17. U obrazloženju rešenja, Apelacioni sud je naveo:

„[...] sud nalazi da su neosnovani žalbeni zahtevi dužnika u vezi sa činjeničnom situacijom kao i onog za zastaru duga, zbog činjenice da je prema oceni ovog suda prvostepeni sud je na pravičan i zakonit način odlučio kada je odbio prigovor dužnika jer je odredbom člana 360 stav 1 tačka 1.1 Zakon o obligacionim odnosima br. 04 /L - 077 izričito navodi da: " Potraživanja koja zastarevaju za jednu (1) godinu 1.1. potraživanje naknade za isporučenu električnu i toplotnu energiju, plin, vodu, za dimničarske usluge i za usluge održavanje čistoće, kad je isporuka odnosno usluga izvršena za potrebe domaćinstva “.

Odredbom člana 368. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima; izričito se predviđa da: " Zastarevanje se prekida kada dužnik prizna dug ", dok stav 2. istog zakona predviđa da: "Priznanje duga može se učiniti ne samo izjavom poverioca, nego i na posredan način, kao što su davanje otplate, plaćanje kamate, davanje obezbeđenja ", u ovom slučaju je stranka dužnik izvršila povremene isplate, poput isplate od 10.03.2014. godine, u iznosu od 50,00 evra, isplate od 19.01.2015. godine, u iznosu od 20,00 evra, isplate od 09.05.2016. godine, u iznosu od 20,00 Evra, uplata od 01.03.2017. godine, u iznosu od 20,00 evra, uplata od 06.03.2018. godine, u iznosu od 30,00 evra, itd. nastavljajući sa ostalim uplatama, koje isplate koje je izvršio dužnik prekidaju zastarelost u smislu gornje odredbe i shodno tome prihvatanje duga poverioca, stoga je stav i pravni zaključak prvostepenog suda o odbijanju prigovora dužnika ispravan i zakonit, dok su žalbeni zahtevi dužnika u vezi sa zastarom duga neosnovani, koje je ovaj sud odbio kao neosnovane, dok je pobijano rešenje odlučilo da je potvrdi“.

18. Podnosilac zahteva je podneo Državnom tužilaštvu Predlog za pokretanje zahteva za zaštitu zakonitosti, navodeći; *„[...] da su rešenje Osnovnog suda Ep.nr. 714/19 od 16.07.2020. godine i rešenje Apelacionog suda u Prištini, Ac.nr. 5936 /20 od 24.03.2021. godine, izdate sa bitnim kršenjima odredbi postupka sporna, pogrešne primene materijalnog prava (ZOO), kao i zbog pogrešne ili nepotpune verifikacije činjeničnog stanja...“.*
19. Dana 18.maja 2021.godine, Kancelarija glavnog Državnog tužioca je donela Obaveštenje KMLC.nr.39/2021, u kome obaveštava podnosioca zahteva, da njegov predlog ne može biti odobren, *“[...]jer navodi navedeni u vašem predlogu nisu dovoljni za podnošenje zahteva za zaštitu zakonitosti iz člana 247.1 tačka a) i b) Zakona o parničnom postupku...”.*

Navodi podnosioca

20. Podnosilac zahteva navodi, da se osporenim rešenjima Osnovnog suda i Apelacionog suda, krše njegova prava garantovana članom 24 [Jednakost pred zakonom] stav 2, članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 54 [Sudska zaštita prava] Ustava, članom 6 EKLJP, kao i članovima 7 i 10 Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima.
21. Međutim, podnosilac zahteva ne objašnjava pojedinačno povrede gore navedenih članova Ustava, EKLJP i Univerzalne deklaracije, već on u nekoliko paragrafa njih objašnjava na sledeći način:

“[...] odlukama Osnovnog suda i Apelacionog suda kojom su odbijeni prigovor i žalba, pravo na pravično i nepristrasno suđenje, povređeno je načelo pravne sigurnosti i o njemu je odlučeno proizvoljno, jer sudovi nisu dali dovoljno razloga

i pogrešno su primenili i protumačili zakonske odredbe i na taj način uskratili podnosiocu žalbe pravo na pravično i nepristrasno suđenje, kršeći takođe načelo pravne sigurnosti i pravne zaštite.

U ovom slučaju nije ni legalno ni pošteno da prvostepeni i drugostepeni sud ne uzimaju u obzir zastaru, a povremene isplate duga smatraju da su prekinuli zastaru jer na taj način povređena su prava podnosioca žalbe zagarantovana Ustavom Kosova kao i EKLJP -a i Univerzalne deklaracije.

Shodno navedenom podnosilac zahteva smatra nezakonitim oba rešenja Osnovnog suda i Apelacionog suda, zbog toga što nisu uzeti u obzir institut jednogodišnjeg recepta prema članu 360 ZOO -a, i da se u konkretnom slučaju radi o dugu, a ne o ratama, stoga plaćanje bilo kog meseca ne predstavlja niti prihvatanje duga niti prekid zastare.

Sudovi su prema članu 31. Ustava obavezni na pravično i nepristrasno suđenje kao i obrazloženje odluke poštujući načelo pravne sigurnosti ali ovi Sudovi su odbili prigovor i žalbu dužnika postupajući suprotno Zakon o obligacionim odnosima i Ustavu Kosova“.

22. Podnosilac zahteva „[...] želi da Ustavni sud Republike Kosovo utvrdi da je rešenjima Osnovnog suda Ep.nr. 714 /19 od 16.07.2020. godine, kao i rešenjem Ac.nr. 5936/20 od 24.03.2021.godine, Apelacionog suda postoji kršenje Ustava Republike Kosovo i pozitivnih zakona u zemlji, u vezi sa pravičnim i nepristrasnim suđenjem i za sudsku zaštitu prava kao i kršenje zakona principa pravne sigurnosti, na štetu podnosioca žalbe, koji je nezakonit i suprotno praksi Evropskog suda”.
23. Takođe, podnosilac zahteva želi da Sud “protumači zakonsku odredbu člana 360 ZOO -a, koja ima veze sa rokom zastarelosti za godinu dana, ova zakonska odredba primenjuje se na sva fizička i pravna lica (bez obzira da li su to poslovni / komercijalni subjekti, preduzetnici itd.) kada imamo posla sa zahtevima koji su prema ZOO -u propisani na 1 godinu”.
24. Imajući u vidu navedeno, podnosilac na kraju traži, da se rešenje Osnovnog suda Ep.nr. 714/19 od 16.jula 2020. godine i Apelacionog suda Ac.nr. 5936/20 od 24.marta .2021. godine, proglase nevažećim i slučaj vrati na ponovno odlučivanje.

Relevantne zakonske odredbe

ZAKON BR. 04/L-077 O OBLIGACIONIM ODNOSIMA

Član 360 Jednogodišnji rok zastarelosti

“1. Potraživanja koja zastarevaju za jednu (1) godinu:

1.1. potraživanje naknade za isporučenu električnu i toplotnu energiju, plin, vodu, za dimničarske usluge i za usluge održavanje čistoće, kad je isporuka odnosno usluga izvršena za potrebe domaćinstva;

1.2. potraživanje radija i televizije za upotrebu stanice;

1.3. potraživanje pošte i telekom kompanija za upotrebu telefona i poštanskih pregradaka, kao i druga njihova potraživanja koja se naplaćuju u tromesečnim ili kraćim rokovima;

1.4. potraživanje pretplate na povremene publikacije, računajući od isteka vremena za koje je publikacija naručena.

1.5. potraživanje za usluge priključka na internet, usluge korišćenja e-maila, usluge održavanja „elektronske stranice“, i usluge povezane sa pristupom kablovskim i satelitskim radio i televizijskim stanicama koje se naplaćuju u tromesečnim ili kraćim rokovima;

1.6. potraživanja administratora blokova stambenih zgrada za usluge i druga potraživanja koja se naplaćuju u tromesečnim ili kraćim rokovima.

2. Zastarevanje teče od kraja godine u kojoj potraživanje dospeva na naplatu.

3. Zastarevanje teče iako su isporuke ili usluge produžene.”

PODGLAVLJE 4 PREKID ZASTAREVANJA

Član 368 Priznanje duga

“1. Zastarevanje se prekida kada dužnik prizna dug.

2. Priznanje duga može se učiniti ne samo izjavom poveriocu, nego i na posredan način, kao što su davanje otplate, plaćanje kamate, davanje obezbeđenja.”

Član 373 Rok zastarelosti u slučaju prekida

“[...]

6. Zastarevanje koje počinje teći iznova posle prekida, navršava se kad protekne onoliko vremena koliko je zakonom određeno za zastarevanje koje je prekinuto”.

Ocena prihvatljivosti zahteva

25. Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti, propisane u Ustavu, navedene u Zakonu i dalje utvrđene u Poslovniku.

26. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji popisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

27. Sud dalje razmatra, da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, propisane u Zakonu. S tim u vezi, Sud se prvo poziva na članove 47. (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podneska) i 49. (Rokovi) Zakona, koji propisuju:

Član 47 (Individualni zahtevi)

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.”

Član 48

(Tačnost podneska)

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49
(Rokovi)

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”.

28. U pogledu ispunjenja ovih uslova, Sud nalazi da je podnosilac zahteva ovlašćena strana koja osporava akt javnog organa, odnosno rešenja Ac.nr.5936/20, Apelacionog suda od 24.marta 2021. godine, nakon što je iscrpeo sve pravna sredstva predviđena zakonom. Podnosilac zahteva je takođe u jednom delu zahteva razjasnio osnovna prava i slobode za koje tvrdi da su mu povređena u skladu sa zahtevima člana 48. Zakona i da je podneo zahtev u skladu sa rokovima utvrđenim u članu 49. Zakona.
29. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, propisane u pravilu 39 (Kriterijum o prihvatljivosti) Poslovnika. Stav (2) pravila 39 Poslovnika propisuje uslove na osnovu kojih Sud može da razmatra zahtev, uključujući uslov da zahtev ne bude očigledno neosnovan. Pravilo 39 (2) posebno propisuje:

“Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.”
30. Gore navedeno pravilo, zasnovano je na sudskoj praksi ESLJP-a i sudskoj praksi Suda, i omogućava poslednjem navedenom da proglašava neprihvatljive zahteve iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može proglasiti zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako smatra da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je definisano u stavu 2 pravila 39 Poslovnika.
31. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih “očigledno neosnovanim navodima”. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi “četvrtog stepena”; (ii) navodi koji se kategorišu kao “očigledni ili jasni nedostatak povrede”; (iii) “nepotkrepljeni ili neobrazloženi” navodi, i na kraju, (iv) “konfuzni i nejasni” navodi (vidi, slučajeve ESLJP-a, *Kemmachev protiv Francuske*, aplikacija br. 17621/91, kategorija (i), *Mentzen protiv Latvije*, Aplikacija br. 71074/01, kategorija (ii) i *Trofimchuk protiv Ukrajine*, Aplikacija br. 4241/03, kategorija (iii)).
32. U ovom kontekstu, kao i u daljem tekstu, kako bi ocenio prihvatljivost zahteva, odnosno u okolnostima ovog slučaja, kako bi ocenio da li je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će se prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanog u ovom zahtevu i odgovarajuće navode podnosioca zahteva, pri čijoj će oceni Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, u skladu sa članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, obavezan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
33. Vraćajući se na konkretan slučaj, Sud podseća da se suština slučaja podnosioca zahteva zasniva na činjenici da je CESKO, podneo privatnom izvršitelju predlog za izvršenje protiv podnosioca zahteva, zbog naplate duga u iznosu od 355,02 eura, koji je nastao

kao rezultat utrošene električne energije za vremenski period od 03. aprila 2014. godine pa do 10. oktobra 2018. godine. Podnosilac zahteva je smatro, da je jedan deo njegovog duga zastareo, imajući u vidu zakonsku odredbu člana 360 ZOO, te je shodno tome podneo prigovor Osnovnom sudu. Osnovni sud je rešenjem odbio prigovor podnosioca zahteva shodno zakonskoj odredbi članova 368 stav 1 i 2, kao i 373. stav 6 ZOO, smatrajući da je sama činjenica što je podnosilac zahteva "izvršio povremene isplate", uticalo na prekid zastarelosti. Podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu na rešenje Osnovnog suda koju je on odbacio kao neosnovanu.

34. Upravo na osnovu sažetog pregleda činjenica Sud nalazi da podnosilac zahteva smatra da je rešenjima Osnovnog i Apelacionog suda došlo do povrede njegovih prava garantovanih članom 24, 31 i 54 Ustava, članom 6 EKLJP, kao i članovima 7 i 10 Univerzalne deklaracije, na taj način što su oni pogrešno tumačili i primenili relevantnu zakonsku odredbu člana 360 ZOO, kada je u pitanju institut zastare.
35. Međutim, i pored činjenice što je podnosilac zahtev naveo povrede većeg broja članova Ustava, on ih u zahtevu nije pojedinačno obrazložio na takav način da bi ti navodi zahtevali pojedinačnu analizu. U stvari Sud primećuje da podnosilac zahteva sve navode o povredi članova Ustava, EKLJP i Univerzalne deklaracije dovodi u vezu isključivo sa pogrešnim utvrđivanjem činjeničnog stanja kao i sa pogrešnim tumačenjem i primenom člana 360 ZOO, od strane Osnovnog suda i Apelacionog suda, što ulazi u opseg pravičnosti postupka iz člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP kao i člana 10 Univerzalne deklaracije.
36. Shodno tome imajući u vidu da podnosilac u zahtevu navode o povredi pomenutih članova gradi na pogrešnom utvrđivanju činjeničnog stanja, kao i na proizvoljnu primenu materijalnog prava, a što je po njegovim navodima dovelo u pitanju pravičnost postupka, Sud podseća da, prema praksi ESLJP i Ustavnog suda, zadatak ovih sudova nije preispitivati zaključke redovnih sudova u pogledu činjeničnog stanja i primene prava (vidi ESLJP, *Pronina protiv Rusije*, odluka o dopustivosti od 30. juna 2005. godine, aplikacija broj 65167/01). Naime, Ustavni sud nije nadležan da supstituiru redovne sudove u proceni činjenica i dokaza, već je zadatak redovnih sudova da ocene činjenice i dokaze koje su izveli (vidi Evropski sud, *Thomas protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 10. maja 2005. godine, aplikacija broj 19354/02). Zadatak Ustavnog suda je da ispita jesu li, eventualno, povređena ili zanemarena ustavna prava (pravo na pravično suđenje, pravo na pristup sudu, pravo na delotvoran pravni lek i dr.), te je li primena zakona bila, eventualno, proizvoljna ili diskriminaciona.
37. Sagledavajući upravo navode podnosioca zahteva o pogrešnoj primeni i tumačenju člana 360 ZOO od strane Osnovnog suda u kontekstu pravičnosti postupka, Sud primećuje da je zakonsku odredbu člana 360 ZOO Osnovni sud primenio u vezi sa članom 368 stav 1 i 2, kao i članom 373. stavom. 6. ZOO, pri čemu je i izveo zaključak, kao što sledi. Što se tiče primene člana 360 ZOO, Osnovni sud je bio mišljenja da on u konkretnom slučaju nije primenljiv uzimajući u obzir činjenicu da je podnosilac zahteva izvršavao pojedinačne uplate za dospeli dug u svakoj od tuženih godine, a što je utvrdio na osnovu dokaza o uplatama. Takve radnje podnosioca zahteva su „[...] dovele do ukidanja zastarevanja i prihvatanja duga od strane dužnika“, a samim tim i do primene zakonske odredbe člana 368 stava 1 i 2 ZOO -a koji reguliše pitanje prekida zastarivanja, kao i do primene člana 373. stav. 6. ZOO -a koji predviđa kada zastarevanje počinje ponovo da se računa.
38. Na osnovu toga proizilazi da je Osnovni sud zaključio, da je sama radnja podnosioca zahteva, koja se manifestovala kroz pojedinačne novčane uplate za dospeli dug, stvorilo pravnu situaciju da je on indirektno priznao postojanje duga prema poveriocu

(CESKO), čime je i prekinuo rok zastare koji je tekao, što je dovelo i do primene nove zakonske odredbe člana 373. stav. 6. ZOO –a, koji predviđa opšte pravilo po kojem zastarevanje počinje ponovo da teče nakon prekida, a završava se kad je proteklo onoliko vremena koliko je određeno zakonom za zastarevanje koje je prekinuto.

39. Sud dalje nalazi da se Apelacioni sud takođe bavio žalbenim navodima podnosioca zahteva u vezi sa pogrešnim utvrđivanjem činjeničnog stanja kao i pogrešnim tumačenjem i primenom člana 360 ZOO, u vezi sa tumečenjem pojma zastare, pri tome zaključujući;

„[...] da su neosnovani žalbeni zahtevi dužnika u vezi sa činjeničnom situacijom kao i onog za zastaru duga, zbog činjenice da je prema oceni ovog suda prvostepeni sud je na pravičan i zakonit način odlučio kada je odbio prigovor dužnika...”

[...] isplate koje je izvršio dužnik prekidaju zastarelost u smislu gornje odredbe (člana 368 st. 1 i 2 ZOO) , i shodno tome prihvatanje duga poverioca, je stav i pravni zaključak prvostepenog suda o odbijanju prigovora dužnika ispravan i zakonit, dok su žalbeni zahtevi dužnika u vezi sa zastarom duga neosnovani, koje je ovaj sud odbio kao neosnovane, dok je pobijano rešenje odlučilo da je potvrdi“.

40. Šta više, Sud ne može a da ne primeti da se Apelacioni sud bavio i drugim žalbenim navodima podnosioca zahteva, ali da oni, shodno njegovim nalazima i zaključku nisu bili od presudne važnosti da se odluči drugačije od onoga što je odlučio prvostepeni sud, budući da je iz spisa predmeta uverljivo utvrđeno da je dužnik izvršio potrošnju električne energije tokom perioda za koji je poverilac potraživao dug i shodno tome, da postoji obaveza dužnika da ispuni dug.
41. Na osnovu gore navedenog, Sud smatra da se navodi podnosioca zahteva da su članovi 31 Ustava, 6 EKLJP, kao i član 10 Univerzalne deklaracije, povređeni pogrešnim tumačenjem i primenom člana 360 ZOO, od strane Osnovnog i Apelacionog suda, kvalifikuju kao (i) navodi “četvrtog stepena”, jer uključuju pitanja u vezi sa utvrđivanjem činjeničnog stanja i tumačenja i primenu zakona, odnosno „zakonitošću”, a ne „ustavnošću”.
42. Stoga, i na osnovu gore navedenih pojašnjenja, Sud smatra da podnosilac zahteva ne dokazuje i ne potkrepljuje u dovoljnoj meri svoj navod o pogrešnoj primeni zakona od strane redovnih sudova, i, prema tome, ovi navodi su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama kao što je propisano u stavu (2) pravila 39 Poslovnika.
43. Dalje, Sud takođe podseća da je podnosilac u zahtevu između ostalog naveo i povrede člana 24, i člana 54 Ustava, kao i člana 7 Univerzalne deklaracije, a da pri tome nije objasnio i obrazložio na kojim navodima on te povrede i gradi.
44. Imajući to u vidu, Sud podseća da prema uspostavljenoj sudskoj praksi ESLJP-a, Sud proglašava zahtev neprihvatljivim kao očigledno neosnovan u skladu sa kriterijumom (iii) “nepotkrepljeni ili neobrazloženi” navodi kada se ispuni jedan od dva karakteristična uslova, i to;

a) kada podnosilac zahteva jednostavno navede jednu ili više odredaba Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući pritom na koji su način one prekršene, osim ukoliko je na osnovu činjenica i okolnosti predmeta to sasvim očigledno (vidi: u tom smislu, predmet ESLJP-a *Trofimchuk protiv Ukrajine* (odluka) br. 4241/03 od 31. maja 2005. godine, vidi, takođe, *Baillard protiv Francuske* (odluka) br. 6032/04 od 25. septembra 2008. godine);

b) kada podnosilac zahteva propusti ili odbije da predoči materijalne dokaze kojima bi potkrepio svoje navode (to naročito važi za odluke sudova ili drugih domaćih vlasti), osim ukoliko postoje izuzetne okolnosti koje su van njegove kontrole i koje ga sprečavaju da to učini (na primer, ako zatvorske vlasti odbiju da predoče Sudu dokumente iz spisa predmeta zatvorenika o kome je reč) ili ako Sud sam ne odluči drugačije (vidi slučaj KI166/20, podnosilac *Ministarstvo rada i socijalne zaštite*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. januara 2021. godine, stav 42).

45. U konkretnom slučaju, podnosilac zahteva je samo naveo povrede člana 24, i 54 Ustava, kao i člana 7 Univerzalne deklaracije, međutim podnosilac dalje u zahtevu ne pružaja detaljnije obrazloženje kako je došlo do povrede ovih članova. Povodom ovih navoda, Sud primećuje da podnosilac zahteva samo pominje relevantne članove, ali ne razrađuje dodatno kako i zašto je došlo do povrede ovih relevantnog člana Ustava. Sud podseća da je on dosledno isticao da samo pozivanje na članove Ustava i EKLJP i njihovo pominjanje nije dovoljno da se izgradi argumentovana tvrdnja o ustavnoj povredi. Kada se tvrde takve povrede Ustava, podnosioci zahteva treba da osiguraju obrazložene navode i ubedljive argumente (vidi, u ovom kontekstu, predmete KI175/20, citiran gore, stav 81 KI166/20 citiran gore stav 52, KI 04/21 citiran gore stav 38- 39).
46. Shodno tome, Sud utvrđuje da što se tiče navoda podnosioca zahteva o povredi prava koja su zagarantovana članovima 24, i 54 Ustava, kao i članom 7 Univerzalne deklaracije, treba proglasiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovanim jer se ovi navodi kvalifikuju kao navodi koji spadaju u kategoriju (iii) "nepotkrepljeni ili neobrazloženi" navodi jer je podnosilac zahteva jednostavno naveo jednu ili više odredbi Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući pritom na koji su način one prekršene. Samim tim, ovi navodi podnosioca zahteva su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.1. i 7. Ustava, članom 20. Zakona i pravilom 39. (2) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 8. juna 2022. godine, je jednoglasno,

ODLUČIO

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Nexhmi Rexhepi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka Nimani